Dinsdag 29 September 1914 — 3 CENTIEMEN. - (BUITENLAND 5 C.) — 17e jaargang Nr 6025

De Nieuwe Gazet

AANKONDIGINGEN :
4de bladzijde, per kleinen regel . . . . . fr. 0.30
Financieele annoncen . . . . . » 1.00
Reklaam onder stadnieuws, den regel. . . . » 1.00
Stadnieuws, den regel. . . . . » 2.00
Begrafenisbericht . . . . . » 3.00
Uitgiften . . . . . (overeen te komen)

Abonnementen worden aangenomen in onze bureelen : KORTE NIEUWSTRAAT, 28, ANTWERPEN, en in alle Postkantoren
Alle Brieven, Annoncen en Mededeelingen te zenden aan het Bestuur — Telefoon 853

ABONNEMENTEN :
Per jaar, fr. 8.00. — Zes maanden, fr. 4.00. — Drie maanden, fr. 2.00. — De annoncen buiten de provincie Antwerpen, worden uitsluitend ontvangen door den heer *De Cauwer, Oude Beurs, 39, Antwerpen*, en door het *Office de Publicité, J. Lebègue & Cie, 26, Nieuwstraat, Brussel.*

MORGENBLAD
Eerste Uitgaaf

De Verwoesting van Dendermonde

Een der Hoofdstraten van Dendermonde

De Vijand rond Antwerpen

De Duitschers rukken uit het Oosten op. -- Zij bezetten Mechelen. -- In het Westen worden zij achteruitgeslagen.

De twee laatste dagen werden gekenmerkt door een algemeene herneming van de vijandelijkheden in het Zuiden van de stelling Antwerpen.

De feiten, in hun groote trekken, zijn onzen lezers bekend.

In het Westen, dat is te zeggen tusschen Dendermonde en Aalst hebben onze troepen een krachtig offensief genomen. Zij willen blijkbaar beletten dat de vijand post vat tusschen Antwerpen en de kust en de aanvoer van versterkingen over zee naar Antwerpen onmogelijk maakt. En dat is onzen wakkeren troepen tot dusver nog steeds mogen gelukken.

Na een hardnekkig gevecht, hebben zij Zondagmorgen Aalst hernomen. Er moest daarvoor gevochten worden tot in de straten dezer stad.

Zaterdagavond waren zij tot onder de muren van Aalst geraakt, terwijl de Duitschers nog op den linker-oever van de Dender lagen.

Zondagmorgen opende de vijand van uit de richting van Denderleeuw een moordend kanonvuur op de stad. Vele huizen, alsmede de fabriek van Roos-Geerinckx, werden in brand geschoten. Een bom kwam neer in de Sint-Martenskerk, terwijl de mis aangang was.

Het grootste gedeelte der bewoners zocht hun heil in een overhaaste vlucht, de achtergeblevenen kropen in hun kelders.

Onder dezen regen van schroot en van vuur echter drongen onze troepen onverschrokken vooruit, zoo krachtig gesteund door hun mitrailjeuzen, dat de vijand straat na straat prijs moest geven.

In den loop van den strijd ontving hij nog versterking uit Brussel, doch die kon niet veel meer uitrichten. Alles bijeen moet de vijand te Aalst een 6000 man sterk geweest zijn.

Hij trok achteruit tot Denderleeuw, met achterlating van een zeer groot aantal dooden, gewonden en gevangenen.

Deze laatsten werden Zondagavond naar Antwerpen overgebracht.

Gisterenmorgen liepen de treinen uit Gent tot Denderleeuw en Ninove. Zoo was Aalst dus nog altijd stevig in handen van de Belgen.

***

In het Oosten hebben — zooals wij gisterenmiddag meldden — de Duitschers Heyst-op-den-Berg, Westmeerbeeck, Norderwijck, en Morckhoven bezet.

Waarschijnlijk zijn het dezelfde troepen, die door Limburg gekomen zijn, Beverloo en Leopoldsburg beschoten hebben en slag hebben geleverd met onze voorposten tusschen Moll en Gheel.

Overal hebben zij de dorpelingen als vee opgejaagd naar Antwerpen en in onze stad stroomden gisteren den heelen dag weer vluchtelingen bij duizenden toe, strompelend onder den droeven last van alles wat ze nog kunnen redden hebben, met suffe oudjes en jammerende kinderen, vele met hun bloote voetjes in hollebloksken.

Zooals wij gisteren morgen meldden, werd een trein vluchtelingen uit Moll door de Duitschers onder vuur genomen, doch hij kon nog ontsnappen, zonder dat ook maar één der reizigers gewond werd.

***

In Mechelen werd een ontzaglijke schade aangericht. Geen wijk is gespaard gebleven. De trotsche Sint-Romboutstoren scheen echter dezen middag nog niet getroffen te zijn.

Naar een katholiek blad meldt zou kardinaal Mercier nog tot Zondagavond half zeven te Mechelen zijn gebleven. Dan is hij naar Antwerpen gekomen, waar hij zijn intrek genomen heeft in het Johannes Berchmans-gesticht op de Meir.

Wanneer hij vertrok, was aan het aartsbisschoppelijk paleis nog weinig of geen schade toegebracht. Hoe het met de kerken gesteld was, wisten de geestelijken die hem vergezelden, niet te zeggen.

Het doel der tweede beschieting van Mechelen was van eerstaf duidelijk:

De Duitschers wilden de stad doen ontruimen om er hun zwaar geschut op te stellen tegen de forten van Waelhem en van St-Kathelijne-Waver.

Zij hebben dezen morgen nog een tijdlang de beschieting van Mechelen voortgezet en hebben dan hun kanonnen vooruitgebracht om de bovengenoemde forten aan te tasten.

OFFICIEELE MEDEDEELINGEN

Een Begin van Beschieting der Forten van Waelhem en Sint Kathelijne-Waver

Antwerpen. 28 September, 11 uren 's avonds. — Na de beschieting van Mechelen zijn Duitsche troepen, door den nacht begunstigd, binnen de verlaten stad gedrongen, maar zij hebben niet beproefd eruit te komen.

Een slechtgeregeld zwaar artillerievuur is, op grooten afstand, gericht geworden op de forten van Sint Kathelijne-Waver en Waelhem.

De daardoor bereikte uitslagen zijn geenszins in verhouding tot de groote verspilling van ammunitie.

Onze forten hebben ten andere zegevierend geantwoord, daar het bombardement opgehouden heeft in den loop van den namiddag.

Tusschen de Dender en de vaart van Willebroeck is, een voorwaartsche beweging van den vijand snel tegengehouden geworden.

De vesting-artillerie heeft aan den vijand zeer ernstige verliezen doen ondergaan, die zijn terugtocht tengevolge hebben gehad.

Officieele Mededeeling der Britsche Legatie

Inname der Hoofdstad van Kameroen

Antwerpen, 28 Sept. 10 uren 's avonds. — De Minister van Koloniën deelt mede dat het optreden der Britsche Zeemacht op de Westkust van Afrika tot gevolg heeft gehad de onvoorwaardelijke overgave van Duala, de hoofdstad van Kameroen en van Bona Beri aan de Fransch Engelsche troepen, onder bevel van den brigade generaal Dobell.

De buitgemaakte Schepen van Engelschen en Duitschers

De admiraliteit deelt mede dat sedert de opening der vijandelijkheden tot den 23sten September het aantal Duitsche aangehouden en buitgemaakte schepen, 386 bedraagt met een gezamelijke tonnenmaat van 1 miljoen 140 duizend ton, terwijl het aantal aangehouden of buitgemaakte Engelsche schepen 86 bedraagt, met een tonnenmaat van 229 duizend ton.

Mededeeling der Kommissie van Aanslag

Ontruiming van den stoomer Totmes

De belanghebbende eigenaars der koopwaren in den steamer «Totmes» (van de Kosmos lijn), wordt bericht, dat ten gevolge van een begin van brand in de bunkers van dezen steamer morgen op kaai n. 67 der tusschenkekken zal worden overgegaan tot ontscheping der lading.

De dokumenten en bewijsstukken van eigenaarschap der koopwaren moeten worden overgelegd op het 2de bureel der kommissie, Korte Nieuwstraat 35, waar slechts op vertoon dezer bescheiden en betaling der kosten en onder voorbehoud van gemeenschappelijke schade, een vrijgeleide zal worden afgeleverd.

Een Plaat in Beslag genomen

Amsterdam, 28 Aug. — Op last der Regeering heeft de Justicie hedenmiddag in de drukkerij van het blad «De Telegraaf», beslag gelegd op het cliché van de teekening van Louis Raemaekers, waarop men de kathedraal van Reims in vlammen ziet en twee steenen beelden, die tot een geknielden Duitschen soldaat zeggen: «Hij was het die ons schond.»

Er was een aanklacht ingediend tegen de «Telegraaf», volgens dewelke deze plaat van aard zou zijn, om Duitschland te ontstemmen en de onzijdigheid van Nederland in gevaar te brengen.

***

(Nota der Redaktie. — Bedoelde plaat werd in ons nummer van gisteren overgedrukt.)

TELEGRAMMEN VAN HEDEN NACHT

Een wilde Trein te Aarschot

Hij rijdt in duizelingwekkende Snelheid door de Statie

Eergisteren hebben wij gemeld dat wilde treinen, geladen met ijzererts, wit gloeiend gestookt en met al de kleppen open, zonder geleiders, van uit Mechelen, in volle vaart in de richting van Aerschot werden gezonden. Naar wij thans vernemen zou een dezer treinen, eenigen tijd later, in duizelingwekkende vaart — men schatte zijn snelheid op 100 km. in het uur — door de statie van Aerschot zijn komen gestoven. Waar die dampende bolied tot staan is gekomen, weten wij tot heden niet.

Laat ons hopen dat hij voor zijn minst een trein schiet- of mondvoorraad overhoop mag hebben geworpen en dat hij voor de rest de verbindingslijn der Duitschers langs dien kant naar den duivel mag hebben geholpen.

Te Gent werden in de richting van Enghien ook eenige wilde treinen losgelaten.

BURGEMEESTER MAX GEVANGEN GENOMEN

Hij zou in een Vesting opgesloten zijn

In de «Métropole» van Maandagavond lezen wij het volgende:

« Een onzer medeburgers die hier Zondag van Brussel is aangekomen, deelt ons mede dat een officieele Duitsche proklamatie, in twee talen, die aan de Beurs is aangeplakt, in de volgende termen de opsluiting van den heer Max aankondigt:

» Omdat hij zijn verbintenis tegenover het Duitsch goevernement niet nageleefd heeft, is de heer Max eervol (sic) in een vesting opgesloten geworden. »

(get.) baron von Luttewitz, generaal.»

***

Naar de «Flandre Libérale» meldt, zou de heer Max, Zondagavond weer losgelaten zijn.

DE RUSSEN NAAR BRESLAU

Een groote Slag verwacht

Kopenhagen, 25 Sept. — Een groot Russisch leger trekt naar Breslau op. Het Duitsch goevernement heeft gansch de telegrafische verbinding tuschen Breslau en de andere Duitsche steden verbroken, teneinde te beletten dat er berichten over den ergen toestand tot het volk zouden doordringen. Ook gansch het treinverkeer is sedert heden voor de burgers in Pruisen opgeschorst. Dit laatste in het vooruitzicht van den slag die er verwacht wordt.

Van Namen naar Zee-Brugge, langs Le Hâvre rond

Een Brief van eenen onzer Opstellers

Onze kollega, de heer M. Enckels, is bij de eerste mobilizatie op 31 Juli l. l. opgetrokken om zijn regiment — het 1e jagers te voet — te gaan vervoegen.

Sedertdien hebben wij hem niet meer teruggezien.

Tot vóór de bezetting van Luik ontvingen we nog tusschendoor een kaartje van hem, waardoor we dan wisten dat hij in den omtrek van Namen lag.

Dan—na den opmarsch der Duitschers door de Maasvallei, — hoorden wij niets meer van hem.

Hoe dikwijls hebben wij hem ons niet voorgesteld, gewond in een ambulancie, gevangen genomen?... Dood..., durfden we niet denken.

Dat duurde alzoo weken en nog eens weken... tot we vernamen, dat hij te Zee-Brugge was aangekomen.

Hij had namelijk behoord tot de 4e divisie, die, zooals men weet Namen ontruimd heeft voor de overmacht van den vijand, en dan over Frankrijk terug het Vaderland heeft kunnen bereiken.

Nu ontvangen wij van onzen vriend een langen hartelijken brief, waaruit wij wel enkele gedeelten onzen lezers meedeelen willen.

Onze kollega heeft zijn regiment terug vervoegd, en wij zullen dus niet zeggen, vanwaar deze brief ons wordt toegezonden.

T...., den 24 September 1914

De aftocht der 4de legerdivisie waarvan ik deel maak is u bekend. Het was op 23 Augustus (een Zondag namiddag) dat wij om grootere onheilen te vermijden genoodzaakt waren de stelling van Namen, die ons lief geworden wat, te ontruimen. Sedert 48 uren toch had het vijandelijk schroot dood en vernieling langs het Belgisch front gespuwd. Talchtig der onzen vielen bij Marchovelette op het veld van eer.

Eerst zochten wij ons heil in de omliggende bosschen en baanden ons met groote moeite een weg in de richting van St.-Gérard, waar wij de Fransche brigade die ons ter versterking toegezonden was, hoopten te vervoegen. Die hoop werd verijdeld. Later vernamen wij dat onze bondgenooten onderwege door den vijand overrompeld, met zware verliezen, tot Merviile, teruggeslagen waren. Wij bereikten nietemin Jambes, waar wij de Maas overtrokken. De brug werd in allerhaast opgeblazen en wij togen moedig verder. De vijand was ons, als een vraatzuchtige en bloeddorstige hyena op de hielen gevolgd. In Bois-les-Villers klonk eensklaps de kreet: De vijand! als een klaroengeschal in onze rangen. Sprakeloos maakten wij ons tot een duchtig verweer bereid, vast besloten kost wat kost een opening door het vijandelijk leger te boren, wat ons na een bloedige schermutseling van enkele vreeselijke oogenblikken gelukt.

Na volle twee dagen en twee nachten bijna zonder oponthoud gemarcheerd te hebben, doch zonder meer meidenswaardige avonturen te beleven, bereikten wij ten slotte de Fransche gemeente Liart, vanwaar wij per spoor via Rouaan naar Le Hâvre gingen overgebracht worden... Le Hâvre, waar wij zouden inscheepen met bestemming voor het vaderland. In Le Bourget, bij Parijs, zag ik mij echter wegens onpasselijkheid verplicht, af te stappen. Tot dan toe had ik trouw mijn kompanie gevolgd. Het viel mij derhalve zeer hard van mijn kameraden te scheiden. Ik vroeg mij met benepen hart af, wanneer en in welken toestand ik mijn arm België ging wedervinden. Het was een nieuwe beproeving, die ik echter zonder morren aanvaardde. Ten andere de liefderijke verzorging die ik in het Fransche ziekenhuis genoot, schonk mij zeer snel de gezondheid en de hoop weder. Na acht dagen verblijf in Le Bourget, werd ik per auto naar Parijs overgebracht, waar ik in de kazerne Kleber tot mijn groote vreugde, tal van Belgische soldaten aantrof, die evenals ik, het vaderland zochten te vervoegen. Na drie dagen oponthoud te Parijs, waar wij met een onbeschrijfelijke sympathie bejegend werden, werden wij per spoor naar Le Hâvre gevoerd, waar wij ons twee dagen nadien aan boord van den Franschen s.s. «Vulcain» konden inschepen.

Het was rond 11 uren 's nachts dat ons schip de haven verliet. Weldra bevonden wij ons in volle zee. Daar zaten wij nu op het dek, binst den stillen kalmen nacht. Onze gehavende uniformen, onze verzengde gelaatstrekken, onze pakken met linnen en mondvoorraad, deden mij denken aan die groepen havelooze landverhuizers, die ik zoo dikwijls door onze Antwerpsche straten zien kuieren heb. In andere min tragische omstandigheden zou zulke nachtelijke zeereis tot dichterlijke indrukken, aanleiding gegeven hebben, want heerlijk en schoon was de hemel met miljoenen sterren bezaaid, grootsch en indrukwekkend was de zee met haar eindeloos rimpelig vlak. Toen, helaas, bleven onze harten koud en stom, gesloten voor al dat schoone. Eén zelfde gedachte bezielde ons: zoo gauw mogelijk het vaderland wederzien. Ja, sprakeloos, zaten wij, op het dek met slaperig oog glurend in de blauwige zee. Ik wilde nochtans waken gansch den nacht, droomen gansch den nacht, denken aan huis en vaderland. Ik wou de zon zien rijzen boven de zee, dezelfde zon die ik de voorgaande dagen in Namen rood, bloedrood had zien dalen achter ons fort. Het schommelen van de boot maakte mij dermate duizelig, dat ik er geen acht op sloeg dat de koude nachtlucht mij de leden huiveren deed. Het is een zoo zalig gevoelen, zachtjes, onmerkbaar heen te vlieden naar een geliefde kust. Toen de blonde zonneschijf zich glansrijk boven den zeespiegel verhief, zat ik nog beweegloos op dezelfde plaats, als een wezen beroofd van gevoel en spraak.

Na een kalme overvaart van 35 uren bereikten wij de Belgische kust. Het was met vochtig oog, dat wij den vaderlandschen grond begroetten.

Thans bevind ik mij met mijn bataljon in S.... Ik richt u dit schrijven uit T...., waar ik op wacht sta.

M. ENCKELS.

BERICHTEN REEDS VERSCHENEN IN ONS AVONDBLAD VAN GISTEREN

De Duitschers in de Kempen

Heyst-op-den-Berg, Norderwyck, Morckhoven en Westmeerbeeck door den vijand bezet.

Heden reeds vroeg in den morgen zijn de Duitschers weer vooruit gerukt van Aerschot naar het Noorden en hebben Heyst-op-den-Berg, Noorderwijck, Morckhoven en West-Meerbeek bezet.

***

Sedert gisteren wordt er vinnig gevochten in den omtrek van Moll. Een reizigerstrein kwam tusschen Gheel en Herenthals onder het vuur van den vijand en werd verschilende malen geraakt.

Geen der inzittenden echter werd getroffen en de trein kon Antwerpen bereiken zonder verder ongeluk.

Heden morgen hoorde men tot Oud-Turnhout toe zeer duidelijk het gedonder van het kanon.

Op het Krijgsterrein in Frankrijk

Een algemeene Aanval der Duitschers afgeslagen

Antwerpen, 28 September. — Uit Bordeaux wordt data 27 September, 23 u. 10 het volgende gemeld:

Het wordt bevestigd dat de Duitschers van den 25sten tot den 27sten, dag en nacht over gansch het front, hun aanvallen met een ongelooflijke hevigheid herhaald hebben, blijkbaar met het doel te trachten onze lijnen door te breken en met een ensemble dat aanduidde dat de bevelen van het hooger kommandement kwamen dat de oplossing van den slag wilde zoeken. De vijand is in zijn poging niet alleen mislukt, maar tijdens de gevechten hebben wij zelfs een vaandel, en kanonnen bemachtigd, alsmede talrijke Duitschers krijgsgevangen genomen. Dit vaandel werd op den vijand veroverd door het 24ste regimen. voetvolk der koloniën.

Al onze legerbevelhebbers melden dat de moraal onzer troepen, niettegenstaande de vermoeienissen van dezen onafgebroken strijd, uitstekend blijft en dat zij zelfs moeite hebben om onze soldaten tegen te houden voor een aanval op den vijand in zijn verdedigingsinrichtingen.

Bomaanslagen op Fransche Steden

Twee Slachtoffers te Parijs

Londen, 27 September.— Van den mist gebruik makend die boven Parijs hing, vloog heden morgen om half twaalf een taube over de stad. Zij liet twee bommen vallen met het gevolg dat al de ruiten van het «Hotel Monaco» verbrijzeld werden en een advokaat gedood werd. Een meisje bekwam zware wonden.

Nadere Bijzonderheden

Parijs, 27 September. — Door dezelfde «taube» werden nog drie andere bommen geworpen: Een op het koersveld van Auteuil waarop thans vee staat en een koe gedood werd, en twee in de rue Vineuse en de rue de la Pompe, waar talrijke Amerikanen wonen. De laatsten richtten geen schade aan. Men denkt dat de vlieger de Eiffeltoren trachtte te treffen.

Stoffelijke Schade te Calais

Duinkerke, 26 September. — Vrijdag om half twaalf verscheen op groote hoogte een Duitsch vliegtoestel boven Calais dat een Fransche vlag droeg. Het liet drie bommen op de stad vallen. De eerste viel in de rue des Quatre-Coins op de verandha van dokter Guyot, en kwam terecht in een kinderrijtuig zonder dat zij ontplofte. De tweede viel in de rue des Bienvenus op het fort van Nieulet, waar zij een groot gat in den grond sloeg. De derde kwam neer te Frehun, een gemeente in den omtrek van Calais, en richtte ook geen schade aan.

Mislukte Aanslag te Boulogne

Van Calais vloog de «taube» naar Boulogne aan Zee. Alvorens deze stad te bereiken liet zij een bom vallen op Saint Martin. Het was duidelijk dat zij bestemd was voor den post van draadlooze telegrafie, maar miste haar doel. In het midden van Boulogne, liet de «Taube» een tweede bom vallen die op het huis van mevrouw Pichon terecht kwam. Zij duikte den vloer in en richtte aanzienlijke schade in de woning aan maar maakte geen slachtoffers.

De Grafkelder der Familie Poincaré opengebroken

De Pruisen stoppen er hun dooden in

Bordeaux, 27 September. — De Duitschers verschaften zich door openbreking toegang tot den grafkelder der familie Poincaré en begroeven er hun, door de Franschen gedoode, soldaten in.

De Opmarsch der Russen

Nieuwe Overwinningen op de Oostenrijkers

Petrograd, 27 September.— De staf van den oppergeneraal deelt het volgende mede:

De gevechten nabij Sopoyskin en Dronskatiki, eindigden met den terugtocht der Duitschers.

De vijand naderde het Noorden van Assowitz en begon daar de vesting te beschieten.

In Galicië makten wij ons meester van Dembica. De groote vijandelijke kolom die zich van Przemysl op Sanoh terugtrok werd door onze artillerie beschoten en liet al vluchtend heele parken automobielen achter.

Nabij Onjok versloegen wij een vijandelijke afdeeling wier artillerie wij afnamen. Vele soldaten dezer afdeeling werden gevangen genomen. Ten gevolge dezer achtervolging kwamen wij in Hongarije.

Onlusten in het Garnizoen van Przmysl

De verbindingen met Przmysl zijn verbroken. De verdedigers der stad blijven een passieve houding aannemen. Deserteurs deelen mede, dat zich in het garnizoen groote onlusten hebben voorgedaan.

De overgangen van de Wisloka zijn door de Russen bezet. De achterhoede der Oostenrijkers trekt zich terug naar de Dujanec (een zijrivier van de Weichsel.)

Mechelen gebombardeerd

Nadere Bijzonderheden

Buiten de vernielde straten en gebouwen waarvan wij gisteren spraken, lezen wij in het «Handelsblad» dat nog de volgende plaatsen en huizen door de Duitsche bommen getroffen werden.

Vlak voor de statie is insgelijks eene bom gevallen. Zij heeft eenen put gemaakt van 3 meters doorsnede. De plaats ligt vol kasseien, die uit den grond zijn gerukt. De koffiehuizen Decheville, Stokkaer en een ander, waarvan de naam ons ontsnapt is, zijn insgelijks volstrekt vernield.

Het schoon gebouw der Zusterkens der Armen, op den Ouden Brusselschen steenweg, staat in vuur en vlam, alsook de uitgestrekte gebouwen der befaamde meubelmakerij Van der Auwera, in de Leopoldstraat.

In diezelfde straat zijn nog verschillende huizen totaal verwoest, namelijk een meubelfabriek aan den hoek der Colonnastraat.

In de Hanswijkstraat beschouwen wij iets verschrikkelijks. Twee woningen liggen in puinen, terwijl voor de poort van Hanswijckkerk, 4 verminkte lijken liggen. In deze straat was een barbier, M. Looser, een klient aan 't scheren, toen eensklaps een bom in zijn woning viel en den man neervelde. In de puinen der woning doet men opzoekingen, want er zijn nog andere slachtoffers.

Op den Ganzendries brachten de bommen alweer groote verwoestingen te weeg, zij doodden bovendien twee personen, een bakker en een behanger.

Op de Egmontplaats nabij de Conscriencestraat, maakten de bommen diepe putten in den grond en rukten de kasseien uit op eene uitgestrektheid van een tachtigtal meters.

Dit stelden wij insgelijks in de Keizerstraat vast, waar een groot deel van den stedelijken schouwburg werd vernield, alsook in de Merodestr., nabij de Lange Hairgracht.

Het is in de Merodestraat bijzonder dat de vernielingen aanzienlijk zijn.

Vermelden wij ook de woning van den heer Timmermans, gazier; het café de vier Winden en nevenstaande huis, de woningen van mej. Van Obberghen, van Mevrouw Suetens en verschillende andere huizen die wij tijdens onzen vluggen rondgang, niet alle kunnen opnemen.

Ook werden de brouwerij Van Diepenbeeck alsook de werkhuizen van M. Steemans, Jodenstraat, zeer erg beschadigd.

Aalst door onze Troepen hernomen

De Duitschers vluchten naar Brussel

Zooals men weet was Aalst door de Duitschers bezet, en waren onze troepen gelast het lieve Denderstadje van het Pruisische janhagel te bevrijden.

Zaterdag begon de slag en onze jongens deden snelle vorderingen.

Zondag morgen rond 7 uren werd de strijd hernomen, heviger nog den daags te voren. Van uit de huizen schoten de Duitschers *in burger gekleed*, op onze wakkere jongens zoodat deze verplicht waren een voor een de woningen te doorzoeken, alvorens zij verder konden gaan.

Dit neemt niet weg dat Aalst rond 9 uren, van de Duitschers gezuiverd was, en onze troepen er zegevierend binnen trokken te midden van het gejuich der bevolking.

Hun laatste Troef

De Duitschers werden dus gisteren naar den overkant der rivier gedreven, zoodat de weg van Aalst naar Gent weer gansch vrij is.

De Dender loopt terzij van de stad, en drie bruggen verbinden Aalst met een voorstadje. Rond 1 uur verdedigden de Duitschers nog deze bruggen, maar zonder veel hardnekkigheid. Een weinig later trokken zij achteruit en lieten verscheiden dooden en gekwetsten achter.

Onze kanonniers vuurden onverpoosd en met goed gevolg op de Duitsche stellingen langs den Dender. De vijandelijke batterijen, te Moorsel opgesteld berokkenden ons niet de minste schade, haar vuur was zonder uitwerking.

Hardnekkig werd de strijd langs onze zijde voortgezet, want onze jongens wilden de Pruisen ten allen prijze van de Denderboorden wegjagen.

Na eenige welgemikte kanonschoten, maakte zich ten slotte een hevige paniek van den vijand meester en sloeg hij op de vlucht in de richting van Brussel.

Nieuwmodische Barrikaden

Aan de bruggen over den Dender hadden de Duitschers barrikaden opgeworpen met... vaatjes pekelharing. Niet zoodra waren deze moderne vestingen ingenomen of onze soldaten smulden, met smaak, den inhoud dezer barikaden op.

Krijgsbuit

Onze wielrijders-karabiniers hebben zich weer flink onderscheiden. In den namiddag kwamen zij de Groote Markt opgereden met eene Duitsche mitrailleuse, die zij na een stormloop met de bajonet op den vijand veroverd hadden.

Een uitbundige bijval viel hun te beurt.

Brand

Er zijn echter verscheiden gevallen van brand te betreuren, natuurlijk het gevolg der wederzijdsche beschieting. De groote lakenfabriek der firma Geerinckx-De Naeyer, alsook een deel der Kadestraat, en eenige huizen der Drie Sleutelstraat werden in asch gelegd.

Dooden

De Duitschers hebben, zooals altijd, wederom burgers omver geschoten. In de Drie Sleutelstraat vond men benevens de lijken van een drietal Duitsche soldaten, deze van twee burgers, waarvan een als de zoon van den deurwaarder Devos herkend werd.

Nadere Bijzonderheden

(Van onzen bijzonderen Korrespondent)

Vrijdag avond waren ongeveer 6000 Duitschers de stad binnen gekomen. Aan verschillende huizen werd gebeld en overal namen de barbaren er hunnen intrek.

Zaterdag in den vroegen morgen vertrokken zij in de richting van Hofstade en Gysegem.

Daar had gansch den dag een verwoed gevecht plaats. De Duitschers werden met groote verliezen terug geslagen en trokken bezijden van Aalst weg.

Zooals wij hooger zegden deden de Belgen Zaterdag avond hun intrede in de stad. Zij werden er door de inwoners triomfantelijk ontvangen.

Zondag morgen zakten de Duitschers terug op Aalst af en begonnen zij de stad te beschieten. Een der eerste bommen trof de statie.

De Belgen boden moedig weerstand. Onder het vuur onzer kanonnen, die met een bewonderenswaardige juistheid schoten, waren de Duitschers wederom verplicht achteruit te trekken. De Duitschers die zich in den omtrek van Aalst bevonden, behooren allen tot de Landweer. Het zijn voor het meerendeel mannen van dertig tot veertig jaar, die tegen hun zin de wapenen hebben moeten opnemen en niet beter vragen dan gevangen genomen te worden.

De krijgsgevangenen die men Zaterdag en Zondag heeft opgepakt waren allen gelukkig in de handen der Belgen te zijn.

De verliezen der Belgen, tijdens de ontmoetingen der twee laatste dagen, zijn gering. Deze der Duitschers integendeel zijn zeer aanzienlijk.

Vooral op het grondgebied van Lebbeke hebben zij honderden soldaten verloren.

De militaire overheden waren zeer tevreden over den uitslag.

De Duitschers in de Kempen

Leopoldsburg gebombardeerd

Zondagmorgen verschenen Duitsche troepen ruiterij, voetvolk en artillerie in de omstreken van Eppen en Beeringen vanwaar zij Leopoldsburg en Beverloo begonnen te beschieten. Onze vrijwilligers, met generaal de Schepper aan het hoofd, konden zich zonder verliezen terugtrekken. De bevolking der dorpen nam de wijk naar Lummel. Hier en daar ontstond ten gevolge van de beschieting brand. In den namiddag trokken de Duitschers terug af.

In een Ambulancie te Brussel

Het Verhaal van een Hollandschen Verpleger.

-- Na de Bezetting door de Duitschers. --

Onze Koningin

Een Hollander, die te Brussel als verpleger bij een ambulance werkzaam geweest is, schrijft aan «De Telegraaf» van Amsterdam:

Na een moeitevolle reis uit Brussel, mijn woonplaats, gisteren in mijn vaderland aangekomen, ben ik zoozeer door de tegenstelling van den treurigen toestand in België met de vredige rust in Nederland getroffen, dat naar ik meen, op het medegevoel van ons, Nederlanders, jegens onze Zuidelijke naburen niet luide genoeg een beroep gedaan kan worden. Hiertoe wil ik gaarne het mijne bijdragen door mededeeling van eenige feiten, waarvan ik ooggetuige ben geweest. Daar zaken doen voor mij bij het begin van den oorlog onmogelijk werd, meldde ik mij aan bij een ambulance. Aanbiedingen als de mijne waren zoo talrijk, zoowel van personen van Belgische als andere nationaliteiten, en zoowel uit de lagere als hoogste standen, dat velen moesten afgewezen worden. Ik werd aangenomen in de ambulance Solvay. Solvay is, zooals bekend, de eigenaar der bekende soda-fabrieken, een groot philantroop, en wordt de Belgische Carnegie genoemd. Hij had direkt bij den aanvang van den oorlog frs 40.000 beschikbaar gesteld tot inrichting van een ambulance in een gebouw van de vrije universiteit, eveneens door hem gesticht in het prachtig gelegen park Leopold (door hem en zijn familie was buitendien frs 150.000 aan het Roode Kruis gegeven). Zooals bekend, waren overigens een groot aantal ambulances, zoowel door particulieren als door den staat, in ongelooflijk korten tijd ingericht en toen de eerste gewonden uit de omstreken van Luik aankwamen, werd hierop door de diverse ambulances eene ware jacht gemaakt. Ieder ambulancie wilde de eerste en de meeste hebben en er zijn mij gevallen bekend, waar aan de chauffeurs van de auto's, die de gewonden van de treinen moesten halen, eene premie voor elken gewonde toegezegd werd.

Onnoodig te zeggen, dat bij een dergelijke geestdrift de gewonden uitstekend verpleegd, door de ziekenverpleegsters als het ware vertroeteld werden. De eerste dagen kwamen alleen Belgische gewonden te Brussel aan, en hoewel onder hen zwaar gebleszeerden waren, toch de meesten licht gewond, (de alleen meest zwaar gewonden moesten in Luik of Leuven blijven), allen waren zeer uitgeput. Er waren er wel, die 3 à 4 dagen onophoudelijk gevochten hadden zonder of bijna zonder voedsel. De meesten dezer waren na eenige dagen verpleging weer tamelijk opgeknapt en hunkerden er naar om weer naar het slagveld terug te keeren; overbekend is trouwens de buitengewone moed en geestdrift waarmede de Belgische soldaten van het begin van den oorlog af, gevochten hebben. Dezelfde geestdrift en daarbij een vast vertrouwen in hun vorst en hun legers bezielt het gehéele volk.

Op initiatief van de koningin werd in het paleis van den koning te Brussel een ambulance, bevattend 218 bedden, volledig beantwoordend aan de meest strenge eischen van hygiene, ingericht.

De koningin wilde niet naar Antwerpen vertrekken, voordat de ambulance volledig was ingericht, maar ook wilde zij de eerst aangekomen gewonden zelf helpen verzorgen.

Op verzoek van dr. Depage, die tevens de leider van het Roode Kruis is, was een 12-tal brankardiers-ambulanciers, onder wie ik, uit de ambulance Solvay overgeplaatst naar de ambulance in het paleis, waar ik werkzaam ben geweest tot mijn vertrek uit Brussel.

Direkt na 20 Augustus, den dag waarop de Duitschers Brussel binnenrokken, werden een groot aantal Duitschers in het paleis gebracht, onder hen zeer zwaar gewonden. Velen verklaarden, dat hun steeds verzekerd was, dat ze door België als door een vriendschappelijk land zouden trekken en de oorlog slechts te voeren was tegen de Franschen. Er waren verschillende Duitsche soldaten die openhartig verzekerden, vol bewondering te zijn voor den moed der Belgen die zich, zooals ze zeiden, «wie Lowen geschlagen hatten». Verschillende soldaten, die ik vroeg op welke wijze ze in België gekomen waren zeiden mij, dat de weg over Maastricht gegaan was. Of ze dit werkelijk meenden, of dat hun bevolen was dit te zeggen, kan ik natuurlijk niet beoordeelen. Zeker is, dat aan deze beweringen der Duitsche soldaten voor een deel de algemeen in België verspreide misvatting over het schenden der Nederlandsche neutraliteit toe te schrijven is.

Direkt na aankomst van de Duitschers in Brussel werd den hoofden der ambulances gezegd, dat zij verantwoordelijk waren voor de Belgische soldaten, die nu Duitsche krijgsgevangenen waren geworden. Ook werd in het begin door den goeverneur geeischt, dat de kleederen en zelfs de wapenen van de Duitsche soldaten voor hunne bedden zouden geplaatst worden, een bevel, dat bijna niet uit te voeren was, ten eerste uit hygienisch oogpunt, daar de kleederen met bloed en slijk bedekt, een zeer ongezonde lucht verspreidden, en dan was het gevaarlijk ten opzichte van de wapenen, daar er gewonden waren, die in hunne ijlkoortsen telkens wilden schieten. Gelukkig werd dit bevel door een overeenkomst van de Belgische en Duitsche autoriteiten, spoedig weer ingetrokken.

In een ambulance krijgt men een idée van de groote rampen die een oorlog veroorzaakt. Er kwamen buitengewoon zwaargewonden, velen waren zelfs door den meest hardvochtige, deerniswekkend om te zien en de koelbloedigheid waarmede tal van Duitschers en Belgen, pijnen, die men voor ondraglijk hield, doorstonden, werkelijk bewonderenswaardig.

Er waren gewonden, die stervend aankwamen en op wie nog alle middelen der wetenschap werden aangewend om ze nog te redden, wat in enkele gevallen ook gelukte. Wat dan ook een diepen indruk op mij maakte was het schrille kontrast van het bijna onmogelijk pogen hier om één menschenleven te redden, terwijl aan de andere zijde alles gedaan werd om een zoo groot mogelijk aantal verloren te doen gaan.

Begin September werden verscheiden Belgische gewonden, die in zooverre hersteld waren, dat ze vervoerd konden worden, als gevangenen naar Duitschland getransporteerd, o.a. waren uit het paleis, toen ik op zekeren morgen terug kwam, in den nacht tegen 11 uren, een 60-tal Belgische soldaten naar Duitschland gevoerd.

Den 8en September werden de Duitsche geblesseerden, gedeeltelijk genezen, en die weer dienst in het leger konden doen, naar Duitschland teruggestuurd. Eenige dagen daarna werd gelast, dat ook zwaarder gewonden, van wie de genezing langdurig zou zijn, naar Duitschland moesten vervoerd worden. Als reden werd opgegeven, dat er plaats gemaakt moest worden voor de vele gewonden die uit Frankrijk in België moesten aankomen.

BIJ ONZE GEKWETSTEN

In het Krijgsgasthuis der Roodestraat

De Nijverheidsschool der stad is mede aangewezen voor de herberging van de hulpbehoevende soldaten.

De vele en ruime lokaliteiten bieden natuurlijk ruimschoots gelegenheid aan tot onderbrenging van zieken. Daar in het algemeen voor zwaargewonden een eigenlijk ziekenhuis geschikter is komen hier, evenals in de meeste andere tijdelijke ambulancen, voornamelijk zieken en herstellenden. In het geheel zijn er in de Roodestraat een 200tal ondergebracht. Er zijn 16 zalen elk 20 bedden bevattend.

Het vrijwillig Personeel

De dienst wordt waargenomen door leeke verpleegsters. Wij vestigen de aandacht er op dat deze inrichting geen afdeeling is van het Roode Kruis, maar een krijgsgasthuis en dat de «infirmières» zich geheel spontaan voor de vermoeiende taak hebben aangemeld. Er zijn er een 17-tal waaronder een dame van Brussel. Onder haar doet het ons een genoegen te mogen wijzen op de werkzaamheid der dochters van den geachten bestuurder der school den heer dokter Boonroy. Deze doen met haar medeverpleegsters alles wat mogelijk is om den toestand der lijders te veraangenamen.

De Inrichting der Ambulance

Langs een breeden gang komt men op de ruime binnenplaats waar de herstellenden zich in de vrije lucht komen bewegen. In het midden van den gevel, bevindt zich de ingang, welke tot de apotheek leidt, welke is ondergebracht in de zaal, in gewone omstandigheden voor scheikunde bestemd. Daar is een waar arsenaal van geneesmiddelen en verbandbenoodigdheden. De lift — een groot gemak voor den tijdelijken dienst — voert naar de verdiepingen waar ter rechter en linker zijde de zalen zich bevinden. Die zijn door de verpleegsters zoo goed mogelijk opgetooid met bloemen terwijl kaarten en platen aan den wand, er mede een vroolijk uitzicht aan geven. Een aparte kamer dient als observatiekamer voor degenen welke verschijnselen vertoonen van besmettelijke ziekten. Blijkt dit inderdaad zoo te zijn, dan worden ze naar het Stappaertsgesticht gevoerd. Zoo niet dan komen ze in de gewone zalen.

Bijzondere Diensten

Beneden links van het hoofdgebouw bevinden zich in een bijgebouw de keuken. De kapitein, welke ons alles met veel voorkomendheid liet bezichtigen, vestigde onze aandacht vooral op de degelijke voeding welke hier wordt verstrekt. En inderdaad, toen de ovens van het reusachtig fornuis opengingen, verspreidde zich een heerlijke geur van gebraden vleesch en een paar prachtige roastbeefs werden ons getoond, die den meest verwenden fijnproever zouden doen watertanden. De heele bereiding van de spijzen geschiedt met de grootste orde en zindelijkheid.

In een ander deel van het gebouw, was de slaapkamer van den kapitein. Bij gebrek aan meerdere ruimte is deze tevens ingericht als kapel.

De geheele inrichting maakt een indruk van militairen geest. Orde en stiptheid heerschen er tot in kleinigheden, en wel verre van een onaangenamen indruk te maken, gevoelen de soldaten er zich zeer goed bij.

Zieken toch zijn dikwijls even als kinderen slachtoffers van hun eigen humeur en niets oefent zoo'n goeden invloed op hen uit, als een vaste wil.

Een vaste wil, die sprak stellig wel uit de krachtige gestalte van den kapitein, die toch bij nadere kennismaking, de beminnelijkheid zelve bleek te zijn.

Een "Zeppelin" boven Thielt

Hij laat twee Bommen vallen

De «Zeppelin» die eergisteren vier bommen op de stad Deynze wierp, voer denzelfden nacht nog naar Thielt en liet daar twee bommen vallen, de eene in het veld en de tweede in de gasfabriek. Geen van beide richtte groote schade aan. Rond middernacht was het luchtschip boven Wynghne en Ruysselede;om 12 u. 10 boven Ardoye;om 12 u. 20 boven Rousselaere, om 12 u. 45 boven Kortrijk, en om 12 u. 55 boven Belleghem. Op deze laatste gemeente liet de Zeppelin ook 2 bommen vallen die in het veld te recht kwamen. Rond dien tijd schoten echter 2 hoogmijten in den omtrek in brand, wat doet veronderstellen dat het luchtschip nog een derde bom liet vallen. Om 1 u. 10 was de «Zeppelin» te Spichen. Daarna verdween hij in de richting van Audenaerde en Ninove.

De Reis der Leuvensche Gevangenen naar Keulen en terug

Het Verhaal van een der Slachtoffers

Wanneer wij van slachtoffers spreken, dan begrijpt iedereen reeds wat een zee van ellende, van lichamelijk en geestelijk lijden er door de gevangenen uit Leuven, door de Duitschers wederrechtelijk medegevoerd, is onderstaan.

Van een hunner kregen wij het omstandig verhaal van alle feiten die zich op die reis hebben voorgedaan. Het is van een hoofdtreinwachter uit Thienen, die in Leuven zijn vrouw ging bezoeken, welke daar bij haar ouders was gevlucht en die met zijn 70-jarigen vader heel den tocht heeft medegemaakt van Leuven naar Keulen en terug.

Wij geven thans het woord aan den heer Gillis Verbinnen, hoofdtreinwachter te Thienen, zonder iets in zijn roerend verslag te veranderen:

***

Na de bezetting van Leuven door de Duitschers waren wij berekkelijk gerust. In de stad ging alles min of meer regelmatig.Maar Woensdag verleden week om 9 uren kregen wij thuis het bezoek van een Duitsch officier vergezeld door Mev. Z... van het Roode Kruis, die ons zegde dat onze straten moesten ontruimd worden, omdat men Leuven ging bombardeeren.

Radeloos liepen alle menschen weg. Daar de officier er overal had bijgevoegd dat de Tervuerenpoort en de Vaartpoort open waren voor de vluchtelingen, trok de meerderheid langs daar uit, schrikkelijk tooneel. Met een 1200 mannen, vrouwen en kinderen waren wij de Vaartpoort uitgegaan. Overal lieten de Duitsche wachten ons voorbij, maar toen wij in Rotselaer (op bijna 2 uren afstand) kwamen, liepen wij op het gros van het Duitsche leger, en mochten wij niet verder. Onze angst klom nog meer toen een kommandant beval, dat de mannen rechts en de vrouwen en kinderen links van de baan moesten gaan staan. Van toen af wisten wij dat er ons niet veel goeds te wachten stond. De vrouwen en kinderen mochten weldra aftrekken, langs waar zij wilden. De mannen werden op een veld langs de baan geleid en daar in rang gesteld, vier aan vier, omringd door soldaten, met gevelde bajonnet. We werden als krijgsgevangenen naar Leuven teruggebracht. We mochten niet rechtstreeks naar de statie, maar werden overal rondgeleid waar brand woedde en huizen waren vernield en di „tot voorbeeld". Op enkele plaatsen moesten wij zelfs over massa's puinhoopen stappen. Het was een afgrijselijk schouwspel in de Statiestraat zijn meer dan de helft van de huizen platgebrand en op de Statieplein bestaat geen enkel meer der schoone huizen en talrijke koffiehuizen, die deze plaats versierden. Als men ons dit alles had doen aanschouwen, werden wij bezijden de statie op het reservedeel gevoerd en stonden daar twee uren met den dood in het hart, want wij weten niet wat lot ons bestemd was, en of men ons niet fusilleeren ging. Na twee uren kwamen er andere troepen vluchtelingen onze troep vervoegen, het waren al lieden uit Rotselaer en omliggende, maar ditmaal met vrouwen, kinderen en ouderlingen. 't Was een erbarmelijk schouwspel. Op een draagberrie lag de doodzieke vrouw van den genceesheer dier gemeente. Zoo het blijkt is zij daar gestorven en haar lijk is in de wachtzaal overgedragen geweest.

Eindelijk kwam order, dat wij moesten instappen in wagens waarmede de paarden waren toegekomen. Die wagens waren smeerig en vuil, want zij waren niet gekuischt geweest, paardendrek lag er een voet hoog in! het stonk er geweldig. Daar werden wij ingeduwd met 70 man: wij stonden er schouder aan schouder te trappen in de vuilnis, en konden er noch zitten noch liggen. De schuifdeuren werden met geweld toegeduwd en enkel een kleine spleet gaf wat licht en lucht.

Eene Reis van 50 uren

Na lang wachten werden wij duchtig dooreen geschud, het was morgen 4.30 uren, onze trein zette zich in beweging, en onze marteling begon. Ik stond bij een vensterluik en kon zien dat wij den weg naar Luik afreden: voorbij Thienen, Landen, Luik, Verviers, Herbestal, Aken, en tot Keulen toe. Vijftig uren stonden wij alzoo in die verpeste wagens, van slapen, eten of drinken was er geen spraak. Voorbij Verviers gekomen kregen wij enkel de toelating dat de schuifdeur verder werd opengesteld. 't Was noodig, want velen waren op het punt te verstikken. Eindelijk kwamen wij te Keulen toe en mochten afstappen; van vermoeienis en uitputting konden velen van ons zich bijna niet meer rechthouden en toch moesten wij vier aan vier de stad door naar het speelterrein. Hier ontvingen wij water en mochten ons op de banken te slapen leggen, want het was nacht. 's Morgens vroeg werden wij wakker geschud en om 9 uren kregen wij elk een dikke snede zwart brood; het werd gebracht in brooden van 2 kilo, en voor elke tien man kreeg men zoo een brood te verdeelen. Nauwelijks was zulks uitgedeeld of weer moesten wij oprukken, vier aan vier terug naar 't station.Niemand onzer wist waar 't nu heen zou gaan. Wij mochten in gewone derde klaswagens stappen maar met 19 man in een kompartiment waar anders maar 10 man plaats vinden. Weldra bemerkten wij dat wij terug naar België werden vervoerd: maar welke reis! Twee dagen en twee nachten duurde zij zonder uitstappen, zonder rusten. Overal openthoud, dikwerf in vlakke veld, zonder schijnbare reden, zonder voedsel schier. Hier en daar konden wij een flesch water krijgen van de Duitsche soldaten die ons moesten bewaken en toen werd dit kostelijk vocht verdeeld bij middel van glaasjes. Tusschen Herbestal en Dolhain sprong een onzer reisgezellen uit den trein en wilde vluchten, maar ver liep hij niet, men schoot hem dood. Zijn lijk werd bijgehaald en werd ten voorbeeld langsheen de geheele lengte van den trein gedragen. Alle vensters werden opengezet opdat elk goed zou kunnen zien welke vreeselijke straf op de vluchtelingen werd toegepast.

Dit verschrikkelijk tooneel had nog andere treurige gevolgen; verscheiden onzer gezellen werden zinneloos. In ons kompartiment hadden wij er een die kwaadzot werd. Het schuim stond op zijn mond, zijn oogen puilden uit, hij wilde vechten, hij moest gaan werken voor zijn vrouw en kinderen, hij huilde en brulde, wij vroegen om een geneesheer, niemand kwam; uren en uren moesten wij trachten den ongelukkige met geweld bedwingen. Eindelijk den derden nacht kwamen wij te Brussel.

De bevolking had vernomen dat er een trein krijgsgevangenen Belgen in de statie was toegekomen. Weldra kwamen liefdadige zielen binnen en brachten ons boterhammen en kaas. Duitsche soldaten hadden medelijden met ons en hielpen hier en daar mee als hun officieren den rug gekeerd hadden. Hier te Brussel lieten wij een deel onzer lotgenooten achter, vrouwen en kinderen van Rotselaer mochten afstappen en de Brusselaars beloofden er goed voor te zullen zorgen. De overige mannen ten getale van 1200 ongeveer werden naar Schaerbeek gevoerd. Hier was de reis ten einde, maar onze miserie niet. 't Was toen reeds Maandag namiddag. Terug in rangen van vier werden wij buiten de statie geleid, dan gingen wij te voet over Dieghem, Haren naar Vilvoorde, dan langs de vaart verder af bij een verbrandde brug trokken wij over een slagveld, 't was duidelijk te zien aan den doorwoelden grond. Dan leidde de officier onzen troep dwars door de velden heen,waar noch weg noch baan waren, 't was een rapenveld. Wij rukten de rapen uit de aarde en aten die gulzig op zonder te schillen of te reinigen.

't Werd donker... wij zijn vrij! men hield stil: de officier beval halt, groette ons op militaire wijze en riep: „Sie sind frei!" Daar stonden wij nu, niet wetende waarheen of waaruit; niemand van ons kende de weg, en geen mensch was te zien op de duisterwordende akkers. Hopeloos trapten wij voort, na een half uur vielen wij terug midden in een Duitsche legerafdeeling, wij waren wederom krijgsgevangen. Gelukkig was de kommandant een fatsoenlijk man; hij ondervroeg ons welwillend wie wij waren en waarom wij ons daar bevonden. Hij begreep den toestand en gaf ons een algemeen „laisser passer" en stelde gidsen om ons op de goede baan te brengen. Zoo sukkelden wij dan tot aan de poort van Mecholen „Brusselsche poort" maar de brug was open en de Belgische wachten aan de overzijde wilden niet ons doorgang verleenen.

Een soldaat had nochtans gevoel en riep ons toe verder op naar het Sas van Battel te gaan; maar mochten ook over 't Sas niet. Toch vonden wij hier een goedhartige sluiswachter, die ons zijn boomgaard liet plunderen en verleende ons logies op de helling van de vaart daar mochten wij gerust den nacht doorbrengen er was geen gevaar. Door vermoeidheid uitgeput, volgden wij zijn raad en weldra lag ons zigeunerkamp in volle rust rust langs de boorden der vaart.

Toen de morgen weer was aangebroken (Dinsdag) trok onze troep verder en was eindelijk te Willebroeck, hier was de redding. De bevylking ontving ons broederlijkj Tij Willebroeck werd een trein voor ons gereed gemaakt en wij stoomden naar Antwerpen-Zuid, alwaar wij rond 11 uren zijn aangekomen.

In den Kogelregen

Van Hamont naar Antwerpen

Hebben wij gisteren middag in onze tweede uitgave reeds eenig gewag gemaakt van den doodenrit door den trein van Hamont naar Antwerpen Zondag middag ondernomen, thans kunnen we de avontuurlijke reis in alle bijzonderheden mededeelen.

De enkele vreedzame reizigers welke te Hamont waren ingestapt in de vaste overtuiging ongestoord Antwerpen te bereiken, waren niet weinig verwonderd te Baelen Wezel den trein te zien stoppen. Dit is de laatste halte voor Moll en de Chef had bericht ontvangen dat de laatste plaats door Duitsche troepen was bezet.

Het oponthoud duurde niet lang, want na een half uur kwam er telegrafisch bericht uit Moll dat alle gevaar was geweken en de trein kon doorkomen. Dit was een list, door den bevelvoerenden officier van de troepen te Moll gebruikt om den trein in handen te krijgen.

Deze vervolgde dus zijn weg. Te Moll, naar gewoonte willende stoppen, werd men echter op een knetterend geweervuur ontvangen gericht op de machine en op den onmiddellijk volgenden wagon.

De machinist en den stoker toonden echter een heldhaftige koelbloedigheid en stoomden uit alle macht vooruit. Ondertusschen hadden vier militairen in den wagon gezeten, zich dapper te weer gesteld. Een hunner was boven op den wagen gekropen, drie anderen stelden zich op voor de vensters en zoo beantwoordden zij het vijandelijke salvo naar bestvermogen. Van Moll tot even voor Gheel doorstond de trein het vuur.

De loopgang nevens de kompartimenten was gevuld met hulzen. De onzen hadden dus met voorbeeldigen ijver de beleefdheden der Duitschers beantwoord, Ofschoon op hen niet werd geschoten, waren de weinige reizigers in de andere wagons natuurlijk ontdaan van schrik toen zij te Gheel aankwamein.

Men kan zich voorstellen met welken geestdrift het treinpersoneel en de soldaten hier werden ontvangen. Van hun heldhaftig gedrag zal aan de overheid verslag worden gedaan.

De lokomotief en de tender waren met een groot aantal sporen van de Duitsche kogels gesierd. Evencens, de daarachter volgende wagen.

De soldaten schatten het aantal Duitschers van Moll tot Milleghem en verder tot Gheel op wel twee honderd. Het was een afdeeling der troepen welke de streek van Olmen,Baelen en Leopoldsburg bezetten.

Deze reis zal, die ze medemaakten, gewis lang in het geheugen blijven.

Een "Taube" neergeschoten te Brussel

't Werk van een Belgischen Vlieger

Boven Brussel werd door een Belgischen vlieger een «taube» neergeschoten. Beide vliegmachienen waren zeer hoog en de Duitsche achtervolgde de Belgische. Na een hevig gevecht in de lucht, gelukte de Belgische vlieger erin de «taube» naar beneden te doen tuimelen. Vliegmachien en inzittenden kwamen op Het oefeningsplein van Berchem-St-Agatha terecht. De Duitsche stuurman was dood en de waarnemende officier werd stervend opgenomen. De Belgische vlieger keerde behouden terug naar Antwerpen.

Duitschers te Heyst-op-den-Berg

Zij worden met verliezen op de Vlucht gedreven

Zondagmorgen kwamen de Duitschers terug naar Heyst-op-den-Berg langs den steenweg van Aerschot. Dat viel slecht want zij botsten onmiddellijk op een afdeeling Belgische jagers. Onze artillerie opende het vuur en de Duitschers waren verplicht in alle richtingen te vluchten. Een uur later hadden zij de gemeente verlaten en waren zij verdwenen in de richting van Schriek. In een huis vond men vier dooden en 1 gewonde, maar het aantal Duitschers dat buiten gevecht werd gesteld, moet veel grooter zijn.

Maandagmorgen, om 5 uren, bulderde het kanon opnieuw. Het waren de Duitschers die Heyst-op-den-Berg nogmaals beschoten. Om 7 uren trokken de Belgische grenadiers den vijand te gemoet.

Een Engelsche Vlieger te Herenthals

Hij achtervolgde een "Taube"

Een der twee Engelsche vliegers die verleden Zaterdag de «taube» achtervolgde die boven onze stad kwam, moest wegens de duisternis te Herenthals dalen, waar hij bleef overnachten. Zondagmorgen keerde hij behouden op het Wilrijksche plein terug.

Duitsche Generaal gesneuveld

Luitenant-generaal von Harbou sterft te Laon

Bordeaux, 27 September.— In het veldhospitaal te Laon is den 19den September aan zijn bekomen verwondingen overleden de Duitsche luitenant-generaal von Harbou.

Duitsche Barbaarschheid

Geen Gevangenen meer zegt Generaal Stenger!

Rome, 26 Sept. — Generaal Stenger, bevelhebber der 53e Duitsche brigade voetvolk, heeft aan zijn troepen een dagorder bekend gemaakt, waarin hij zegt dat er geen soldaten meer gevangen mogen genomen worden. Al wie in de handen der Duitschers valt, zegt hij, hetzij in groep of afzonderlijk, gewapend of niet, gewond of gezond, moet afgemaakt worden». De Duitschers, zoo meldt de dagorder verder, mogen geen enkelen Franschman levend achterlaten.

De Ondergang van Oostenrijk

De Oostenrijkers zien de Toekomst zwart

Rotterdam, 28 September. — De Weensche korrespondent van de «N. R. Ct.» schrijft:

Generaal Conrad von Hotzendorf, heeft op het telegram van rouwbeklag dat de stad Weenen hem wegens het sneuvelen van zijn zoon toezond, het volgende geantwoord: «Wij moeten zwaar vechten tegen een overmachtigen vijand voor de eer van ons land».

Met die paar woorden, waaruit men de bezorgdheid proeft, is de situatie gekenschetst.

Het land is een vreeselijken oorlog gewikkeld, het is een strijd op leven en dood. Wordt het verslagen, dan verliest het gewichtige provincies. De toekomst is duister, de gevaren zijn groot, daarom moet het and de uiterste krachten inspannen om te overwinnen. Dit is het gevoelen van iedereen, hoog en laag.

Onze Vluchtelingen in Ierland

Goed onthaal

Londen, 27 September. — 53 Belgische vluchtelingen, komende van Londen, zijn te Cork in Ierland afgestapt. Zij werden op de kaai ontvangen door den mayor (burgemeester), den katholieken bisschop en een groot aantal burgers, en in de gebouwen der zeevaartmaatschappij van Cork, met het noodige confort ondergebracht.

De Duitschers versterken den Rijn

Zij werken Dag en Nacht

Volgens een bericht uit zeer vertrouwbare bron, houden de Duitschers zich druk bezig met den Rijn, vanaf Keulen tot aan de Hollandsche grens,in staat van verdediging te stellen. Onder de troepen heerscht een groote bedrijvigheid en op sommige plaatsen wordt zelfs, bij het licht van sterke elektrische lampen, des nachts gewerkt.

Engelsche Oorlogsschepen in de Dardanellen

Turkije krijgt het warm

Amsterdam, 27 September. — De Vossische Zeitung verneemt uit Konstantinopel dat een Engelsche vloot voor de Dardanellen is verschenen en daar kruist.

IN DE STAD

Duitsche Krijgsgevangenen te Antwerpen

40 Gewonden van Stuivenberg naar de "Ganelon"

Veertig Duitsche gewonden zijn in den loop van Zondag van het Stuivenberggasthuis naar den «Gnaelon» overgebracht. Onder hen bevond zich een officier der infanterie, welke in de Begijnenstraat in verzekerde bewaring werd gesteld.

Twee Geneesheeren in vrijheid gesteld

Twee Duitsche officieren van gezondheid der infanterie, waarvan de eene Zondag namiddag geblinddoekt door de stad werd gevoerd, werden aangehouden, de eene te Putte, de andere te Dendermonde. Voor den generalen staf geleid, werd besloten dat zij ingevolge de Geneefsche overeenkomst,in vrijheid zouden worden gesteld. Deze toch zegt dat zij die aan den dienst van het Roode Kruis gehecht zijn, niet krijgsgevangen mogen worden gehouden.

Niettemin is het bewezen dat de Duitschers onze gevangen genomen militaire dokters krijgsgevangen houden.

Een Spion te Antwerpen aangehouden

Hij was vergezeld door een Vrouw

Gisteren namiddag werd in het Hotel Wagner, Kunstlei, een Duitsche spion aangehouden. De kerel was vergezeld door een vrouw en werd ontmaskerd door een officier van ons leger.

Vertrek der Treinen

Uit Antwerpen (Middenstatie)

Lijn van ESSCHEN: de treinen gaan niet verder dan Cappellen. De volgende treinen rollen: 303, 301, 305, 307, 323, 309, 313, 315, 327 S D, 317.

Tusschen ANTWERPEN (M.) en TURNHOUT rollen al de treinen regelmatig alsook de treinen tusschen ANTWERPEN (M) en LIER.

Tusschen ANTWERPEN (M), LIER en AERSCHOT, gaan de treinen niet verder dan BERLAER. De volgende treinen rollen: 724, 748, 556, 720, 734, 558, 722, 750, 710 en 718.

Tusschen ANTWERPEN (M), MOLL en HAMONT rollen al de treinen regelmatig, behalve de treinen 99, 100, 103, 102, 104 en 549.

Tusschen ANTWERPEN (M), MECHELEN en BRUSSEL, gaan de treinen niet verder dan DUFFEL. De volgende treinen rollen: 212, 218, 224, 228, 236, 246, 258, 266, 272, 274 en 276. Al deze treinen zijn bommeltreinen.

Lijn ANTWERPEN-BOOM-PUERS-DENDERMONDE-GENT. De treinen gaan niet verder dan ST-AMANDS-bij-PUERS.De volgende treinen rollen; bij 't vertrek: 412, 414, 416, 418, 422, 424, 428, 2910, 430, 436; bij de aankomst: 417, 415, 419, 423, 425, 427, 433, 431 en 439.

Dienst onderbroken tusschen MOLL-LEOPOLDSBURG-DIEST.

Uit de Zuidstatie

De treinen naar MECHELEN (rechtstreeksch spoor) over Waerloos, gaan niet verder dan WAERLOOS. Vertrek: 4 u. 3; 7 u. 45; 13 u. 31; 19 u. 11. Al de verbindingslijnen rollen nog.

Naar WILLEBROECK en AALST; de treinen gaan niet verder dan WILLEBROECK, behalve de treinen 480 om 16 u. 39; 488 om 18 u. 49 en 3564 om 20 u. 20 die afgeschaft zijn.

Naar BOOM rolt de trein 3566 om 13 u. 40 zooals gewoonte. De trein 3556 om 11 u. 22 rolt tot WILLEBROECK.De trein 3554, vertrek 10 u. 5 is afgeschaft.

Naar BLANKENBERGHE is de trein 446 van 16 u. 48 afgeschaft.

Naar LIER, over OUDE-GOD en CONTICH (Kazernen) rollen de volgende treinen 3504 om 4 u. 42, 3502 om 7 u. 10; 3516 om 8 u. 9.

Naar CONTICH (Kazernen) langs OUDE-GOD: trein 3518 om 14 u. 41; rechtstreeks de trein 3510 om 15 u. 41.

Naar OUDE-GOD: trein 3520 om 18 u. 37. De trein van 21 u. 10 is afgeschaft.

Statie Antwerpen (Waes)

Van ANTWERPEN (Waes) naar GENT: om 6 u. 46; 9 u. 5; 12 u. 9; 14 u. 6; 17 u. 8; 18 u. 30 (deze laatste gaat niet verder dan St-Niklaas). Aankomst aan het Vlaamsch Hoofd van St-Niklaas:om 6.21 u.; van Gent om 8.34 u., 10.30 u., 12.32 u., 14.30 u. en 20.10 u.

Mechelen-Terneuzen

Sedert 16 September is de dienst der reizigerstreinen beperkt als volgt:

Van MECHELEN naar ST-NIKLAAS en TERNEUZEN (treinen nrs 2, 6, 8, 12); vertrek om 6.34 u.; 10.31 u.; 13.29 u. en 18.04 u.

Van SINT-NIKLAAS naar MECHELEN (treinen nrs 3, 5, 9, 13); vertrek om 8 u. 22; 10 u. 57; 15 u. en 19 u. 14.

Van ST-NIKLAAS naar TERNEUZEN (treinen nrs 2, 6, 8 en 12), vertrek om 7.45 u.; 11.43 u.; 15.05 u. en 19.15 u.

Van TERNEUZEN naar ST-NIKLAAS en MECHELEN (treinen nrs 3, 5, 9 en 13); vertrek om 6.58 u.; 10 u.; 13.48 u. en 18.12 u.

Na 8 uren 's avonds hebben geen vertrekken of aankomsten meer plaats.

1000 Matrassen, Dekens en Engelsche bedden in voorraad, Wolmolen, Hoogstr. 15

Handelsrechtbank van Antwerpen

Belangrijk Bericht

De Voorzitter der Handelsrechtbank van Antwerpen,

Gezien de huidige moeilijkheden, namelijk de verplichte afwezigheid van een groot getal leden der Rechtbank, van meer dan de helft der leden der Balie en van bijna geheel het personeel der griffie, opgeeischt tot 's lands verdediging;

Gezien de volstrekte onmogelijkheid, in deze omstandigheden, van af het begin van het rechterlijk jaar 1914-1915, namelijk wat betreft het getal zittingen, het Reglement van dienstregeling der Rechtbank toe te passen, Reglement gewijzigd door Koninklijk Besluit van 18 Juli 1914 (Staatsblad van 5 Augustus 1914);

Heeft de eer ter kennis der rechthoorigen te brengen, dat er, van af 1en Oktober 1914 tot het einde van het beroerde tijdperk, twee regelmatige zittingen per week zullen plaats hebben, den Dinsdag en den Donderdag, ten 2 ½ uren 's namiddags.

De dagvaardigingen voor de zaken van allen aard zullen voor deze zittingen mogen gedaan worden;

Zullen, in grondbegin, mogen tegenwoordig gehouden, gepleit of opgeroepen worden: a) de zaken welke uitsluitend strekken tot de betaling van geteekende wissels, ordebrieven en geleverde koopwaren; b) alle andere zaken beperkt tot voorloopige maatregelen (benoemingen van deskundigen, bewaarders van betwist goed, scheidsrechters, scheidsrechters verslaggevers, verordening van getuigenverhoor); c) de zaken, waarvan de bijzondere dringendheid gansch uitzonderlijk zal erkend zijn geworden bij bevel van den voorzitter, verleend op verzoekschrift (artikel 7, in fine, van het gewijzigde Reglement);

Al de andere zaken zullen van ambtswege verzonden worden (behalve in geval van vonnis bij verstek, afwijzing van verzet, ontslag van rechtsaanslag of afschrabbing) op den «Algemeenen rol der Rechtbank», op te maken in uitvoering van artikel 28 van het Nieuw Reglement van dienstregeling der Rechtbank, ten einde nadien, na het oorlogstijdperk, door den Voorzitter tusschen de verschillende kamers verdeeld te worden, luidens artikel 7, 1e alinea, van gezegd reglement;

De ondergeteekende verzoekt nochtang dringend de Heeren advokaten en de Heeren Deurwaarders het inleiden van nieuwe zaken, zooveel mogelijk, gedurende het beroerde tijdperk, te willen opschorsen, ten einde de taak te vergemakkelijken, zoowel van de Balie als van de Rechtbank en de griffie.

N. B. — De zaken ingeschreven op de verschillende kleine rollen der wederzijdsche kamers (zittingen van Oktober, enz.) zullen voorloopig van ambtswege ingeschreven worden op het einde van den rol van gezegde kamers, mits later opnieuw te worden opgeroepen wanneer de dienst zal kunnen normaal ingericht worden.

Antwerpen, den 25n September 1914.

De d. d. Voorzitter,
(Get.) Ch. CORTY.

BELANGRIJK BERICHT

De reeds zoo beroemde beschuiten, die DE BEUKELAER'S fabrieken voor het leger bakken, worden nu in alle winkels ook voor het publiek, te koop gesteld.

Deze beschuiten zijn niet alleen zeer smakelijk, maar ook bijzonder geschikt als voedingsmiddel, in geval er eens gebrek aan brood ware.

DE BEUKELAER'S BESCHUITEN bewaren zeer langen tijd, mits ze op eene droogo en reuklooze zolder, kamer of dergelijke te zetten, in hunne origineele verpakking. Zet ze nooit in den kelder.

Duitsch Spreken

Wij ontvangen het volgend schrijven:

Antwerpen, 28 Sept. 1914.

Zeer Geachte Heer Hoofdopsteller,

In uw morgenblad van Maandag ergert L. B. zich erover dat hij Israëlieten in den trein hoort Duitsch spreken. Ik verzeker L. B. dat hij zich vergist. Er zijn geen joden op dit moment in Antwerpen die Duitsch spreken. Zij spreken een dialekt «Jiddisch» (Joodsch) genaamd, dat een mengelmoes is van velo talen, en waarin ook een zeker percentage woorden aan het Duitsch ontleend is. Deze taal wordt minstens door drie kwart Joden op de wereld gesproken. Er bestaat in deze taal ook een heele literatuur en tallooze dagbladen verschijnen er in 't «Jiddisch» in Rusland,Engeland en Amerika. Er zijn streken in Duitschland waar een plat-Duitsch gesproken wordt dat veel op Vlaamsch trekt. Maar daarom is Vlaamsch nog lang geen Duitsch! Of die menschen, waarvan L. B. spreekt, allen goed Vlaamsch spreken, kan ik natuurlijk niet beoordeelen. Nog even wil ik L. B. eraan herinneren, dat de hierwonende Jiddisch-sprekende Israëlieten, allen Russische onderdanen zijn. En Rusland en België vecht op 't oogenblik schouder aan schouder tegen den zelfden vijand! En zeer vele der in België wonende Russisch-Joodsche jongelingen, hebben in het Belgisch leger als vrijwilligers dienst genomen.

Door plaatsing van dit stukje, zult u, geachte Heer Hoofdopsteller, een groot aantal Joodsche lezers, ten zeerste aan u verplichten.

Al. H. T.

Belgische Kinderen naar Holland

De Burger-Vrijwilligers brengen ter kennis van de Antwerpsche bevolking dat zij zich met de groep «Vereeniging Te Huis voor Belgische Kinderen» gevestigd te Amsterdam verstaan heeft om behoeftige kinderen naar Holland te sturen, deze kinderen moeten aan volgende vereischten voldoen:

1. — Weeskind zijn door afsterven van vader of moeder of beide ouders.
2. — Kinderen wier vader in 't leger is.
3. — Kinderen van Belgische vluchtelingen.
4. — Kinderen van in werkelijken nood verkeerende ouders.

Deze kinderen worden gedurende den ganschen tijd dat den oorlog duren zal in partikuliere familien aangenomen en staan onder bewaking van het Hollandsche Komiteit. Voor alle inlichtingen wende men zich tot het bureel der Burger Vrijwilligers 31, Kathelijnevest, voorzien van een uittreksel uit geboorte-akt voor ieder kind of 't zij ook welk officieel bewijsstuk.Ziekelijke of misvormde kinderen worden niet gewenscht.

Verhuur van Brandkoffers. — Nieuwe inrichting. — CAISSE HYHOTHECAIRE ANVERSOISE. Huidevetterstraat, 35

Aan de Bevolking van Antwerpen die vluchtelingen hebben ingenomen

Alslag op de ossenlevers, aan 30 centiemer de kilo.

De heeren van het Bestuur der verschillende toevluchtshuizen dewelke wederom vluchtelingen zouden ingenomen hebben, worden verzocht gratis soep en vleesch dagelijks om 7 uren 's morgens te komen halen.

Ed. ASSELBERGHS.
Pompstraat 36-38, T/S.

Scheerzeep in poeder, 0.10 de doos in 't KLAVERBLAD, Gr. Markt 30

DE „ESPERANCE", mutualiteit voor vrouwelijke kantoor- en magazijnbedienden, Bouwmeesterstraat, 3, verzoekt vriendelijk aan de leden, die voorloopig zonder plaats zijn, zich aan te bieden op den zetel der maatschappij, iederen Woensdag of Zaterdag, telkens van 4 tot 5 uren. De vergoedingen worden betaald den eersten Zaterdag der maand.

HULPBETOON
Voor het Kind van den Soldaat
Maandelijksch

M. J. Van Heurck, De Braeckeleerstr., 10, T/S., een kind.
M. J. Keteleer, Capucinersenstr., 31, T/S., een kind.
MM. Nayemaerts gebroeders, Kattenberg 16-20, Borgerhout, een kind.
M. Louis De Bie, Raapstr., 8 T/S., een kind.
Mev. Ch. Van Limbeeck, Boomgaerdstr., 26, T/S., een kind.
M. Eugène Gillès-Lauwers, Molenaarsstraat 38, T/S., een kind.
Mev. wed. Eug. de Ryckere, Paardenmarkt, 6, T/S., een kind.
Mev. J. Cuvelier, Handelslei 114, T/S., een kind.
Mev. de Coen, Van Schoonbekestr., 24, T/S., een kind.
Mev. Jacobs, Lamorinièrestraat 234, T/S. een kind.
Mev. Pierre Meeus, Bexstr., 234, T/S., een kind.
Mev. St. Haine, Rubenslei 10 T/S., een kind.
Mev. E. Havenith, Mechelschesteenweg, 68, T/S., een kind.
Gravin Vincent Legrelle, Prins Albertlei, 19, T/S., een kind.
Mev. J. Ghys, Leopoldslei 167, T/S., een kind.
Belgia I.O.O.F., drie kinderen.
M. St. Roger, Van Maerlandtstraat, 53, T/S., een kind.
M. Aug. Neyhuys, Sanderusstraat, 38, T/S., een kind.
M. P. Dierckxsens-Wollens, Prinsesstraat 18, T/S., een kind.
M. L. Van de Weygaert, Appelmansstr., 7, T/S., een kind.
M. Jos. Lauwers, Eierenmarkt T/S., een kind.
International Tobacco Cy, Prinsesstraat, 29, T/S., een kind.
Benediktus en Pinkhoff, St-Erasmusstr., Borgerhout, een kind.
M. Th. Franck, Van Dyckkaai 35, T/S., een kind.
M. Flor. Voussure, Cuylitsstr., 75, T/S., een kind.
M. F. Wyters, Handelsstr., 45, T/S., een kind.
M. Jules Smits, Bresstr., 22, T/S., een kind.
M. Van de Wal, Kammenstr., 39, T/S., een kind.

Giften

Van wegens de oud-gedienden van Borgerhout, door de tusschenkomst van M. Gilson, 2e storting, fr. 25.—
M. R. Van Es, Nationalestr., 69 10.—
M. L. Van Coppenolle, Kasteelpleinstr., 23, 5.—
Maatschappij «De Vrienden der Doofstommen», Van Kerkhovenstraat, 48, bij Van Mechelen-Roelandts, 100.—
Naamloos H. A., 5.—
Naamloos A. R. 15.—
MM. H. Pauwels en Cie, Meistraat, 20.—
Samenwerkende Bakkerij «De Vereenigde Bakkersbazen», Kte Dijkstraat 49, 500.—
M. Jos. Willems, Appelmansstr., 18, 10.—
M. C. Gilson, St-Bernardschesteenweg, 111, 10.—
Naamloos E.V.D., 15.—
M. Fr. Quaeyhaegen, Dambruggestraat 193, 15.—
Fort van Haesdonck, verzameld door brigadier Notenbaert 12e batterij, 102.90
Chambre arbitrale et de conciliation pour laines et peignés, Eikenstr., 2, 1,000.—
G. de M., 20.—
Mev. C. Wanbecq, St-Lambertusstr., 188, Berchem, kleedingstukken.
M. Hessels-Govers, 25e storting 100.—
Naamloos, 10.—
M. Max Tom, Leopoldslei, 500.—
Mev. Olivier Fabry, Van Straelenstraat, 21, kleedingstukken
Opbrengst van een cinema-voorstelling gegeven door den heer Henri Dirks, Dambruggestr., 19, ten voordeele van het werk, 150.—

Antwerpsch Komiteit voor Hulp aan de Gezinnen die in Nood verkeeren tengevolge van den Oorlog

Het komiteit ontving nog de volgende giften :

Bedrag der vorige lijsten fr. 703.099,69
Door tusschenkomst van M. Rijckmans : M. Van der Voort, bestuurder van het St. Norbertusgesticht, 20 fr.; Oud-studenten van het St. Norbertusgesticht 100 fr. — Brouwerij «Help U Zelve», Volkstr. 40, eerste storting 50 fr.; Algemeene Markeerdersvereeniging van Antwerpen 10 fr.; Turnkring «Libertas» Borgerhout, 25 fr.; M. Van den Heuvel, 52,50; Personeel der Gasfabriek Kroonenburgstr., 3e storting 46,—; Stadswerklieden, 5e storting : (reeds gestort, fr. 25,45,50). Kraanbewerkers, 277,—; Stoombaggerdienst, 24; Vlottende graantzuigers 79,—; Aanplantingsdienst (niet benoemd 71,50; Hoofdmagazijn, 5.—. — Totaal : fr. 703,859,69.

De 4e storting van de Stadswerklieden, fr. 1252,50, was verdeeld als volgt : Wegenis (dienst M. Kinart) fr. 190,50; id. (dienst M. De Winter) 62.—; Reinigheidsdieust : Hoofdlokaal 449.—; Lokaal Noord 182.—; Lokaal Oost 93.—; Gemeentegebouwen 135 fr.; Brandweer (kazerne Kipdorp) 71.—; Brandweer (kazerne Paleisstrt.) 38.—; Hoofdmagazijn 5.—; Dienst M. Lepaige 10.—; Burgerlijke Godshuizen (Elisabethgasthuis en Moederhuis 17.—. — Totaal : 1252,50 fr.

Voor onze Soldaten

Beroepschool, Bouwmeestersstraat. — Ontvangen «Verbond der belangen van koffiehuishouders» fr. 25.—.

Vermisten

BERICHTEN strekkende tot het inlichten of wedervinden van familieleden worden door " De Nieuwe Gazet " kosteloos opgenomen.

Vriendelijk verzoek aan onze lezers een handje te helpen om de uiteengeslagen families weder bijeen te brengen.

LANDUS Joseph, 7e linie, forteres 6/2, Brasschaet, bedankt zijn vrouw over haren brief en is immer goed gezond.

Nieuws wordt gevraagd van Victor VANDOORNE uit Cortenbergh, door zijn zoon Maurice, soldaat bij het 2e lansiers, die goed gezond is. Antwoord in de Nieuwe Gazet.

Nieuws wordt gevraagd over Victor JANSSENS van Campenhout, door zijn zoon Louis, 2e jagers te paard. Antwoord in De Nieuwe Gazet. Louis goed gezond.

Mevrouw Natalia Francisca VAN HOUTEN, echtgenote van mijnheer Gustave RUTSAERT, geboren te Koewacht (Nederland) op 15 Maart 1869, is overleden te Antwerpen op 26 September 1914, om 5 1/2 uren des avonds.

De vrienden en kennissen die geen dodsbericht zouden ontvangen hebben worden verzocht den lijkdienst bij te wonen, welke zal plaats hebben op Dinsdag 29 September om 9 uren des morgens in de Parochiale Kerk van den H. Antonius a Padua.

Men vereenige zich ten sterfhuize, Ankerrui, 17 om 8 1/2 uren.

De begrafenis zal plaats hebben op het Kielkerkhof.

Gezien de huidige omstandigheden zijn er geen doodsbrieven verzonden, verzoek dit bericht als dusdanig te aanzien. 20832

Antwerpen, 28 September 1914.
J.F. Van der Meer, aan. van begr., Oude Mansstr. 12. Telef. 2356.

Mijnheer Joseph MONNOYEUR, echtgenoot van Mevrouw Béatrix MAJERUS, geboren te Antwerpen den 10 Mei 1889, gewond door den vijand en overleden te Antwerpen, den 27 September 1914.

De lijkdienst zal plaats hebben op Woensdag, 30 dezer, om 9 uren in de kapel van het Militaire Gasthuis, Marialei.

Vereeniging in de bovengenoemde kapel.

Gezien de huidige omstandigheden, zijn er geene doodsberichten gezonden en wordt dit aanzien als eenige kennisgeving.

Antwerpen, den 29 September 1914.
118. Langstraat, Borgerhout.

Vermakelijkheden

DIORAMA, Schoenmarkt. — Belangrijke reis in Italië, de Pyreneëen en Spanje.

HAVEN VAN ANTWERPEN

AANKOMSTEN VAN 27 SEPT

Eng. st. Amsterdam, k. Thorn, Tilbury
Eng. st. Mallard, k. Green, Londen

VERTREKKEN VAN 27 SEPT.

Eng. st. Glencona, k. Fox, Newcastle
Eng. st. Harpalyce, k. Wawn, Immingham

VLISSINGEN (per Telegraaf).
Aangekomen voor Antwerpen, 28 Sept.

Eng. st. Federation, k. Jowsey, Goole
Holl. st. Ottoland, k. Bruyn, Hull

3 FRANK Kinkhoest
Zekere genezing onmiddelijke verlichting door den **Siroop van Octave COTILS** apotheker **Hopland, 5 ANTWERPEN**

Maandabonnementen

Van heden af worden abonnementen aangenomen voor één maand, aan fr. **0.75.**

De " Nieuwe Gazet " zal gedurende den oorlogstijd zevenmaal per week verschijnen, met de laatste en meest uitgebreide berichten. — Deze abonnementen worden NIET oo de Postkantoren ontvangen. Postzegels worden in betaling aangenomen. Alle mededeelingen sturen aan het Bestuur van " De Nieuwe Gazet " Korte Nieuwstraat, 28.

BERICHT AAN DE DAMES. - Jufvrouw S. RYNVELD Gediplomeerde Heelkundige Tandmeesteresse
49, Kateliinevest, 49, Antwerpen. - Bijzondere BEHANDELING
van MOND en TANDZIEKTEN zonder de minste pijn Kunsttanden en gebitten met 10 jaren schriftelijken waarborg. — Tanden van af fr. 3.— Personen buiten de stad in 3 uren gedlend. — Mijn huis heeft geene hulphulzen. — Let dus vooral op het adres : 49, Katelijnevest, 49

Mr en Mme RYNVELD
Gediplomeerde Tandmeesters,
St-Jorisvest, 75 nabij de Leopoldspl.
Tanden en volledige gebitten in alle systemen, met gemak van betaling en met 10 jaar waarborg. — Genezing en plombeeren van holle tanden. Personen buiten de stad binnen de 4 uren gedlend. Let goed op het adres : 75, St-Jorisvest, 75, (nabij de Leopoldsplaats)

Alvorens in aen vakantietijd oo reis te gaan, kunt gij snel en met weinig onkosten, een vreemde taal voldoende aanleeren om U in den vreemde te kunnen verstaanbaar maken 38
PROEFLES KOSTELOOS
PROSPECTUS OP AANVRAAG
BERLITZ SCHOOL
8, MEIR, 8

Modern School
19, Hopland
Levende talen
Bookhouden
Snelschrift
Dactylographie
BIJZONDERE LESSEN van 6 tot 8 u. 's avonds aan 10 fr. per maand
Bijzondere lessen voor jonge lieden en meisjes, welke de officieele heropenig der scholen wachten. 62

AANSTONDS GEVRAAGD
Fakteur
met klienteel 12
zich wenden brouwerij Oscar Van der Molen
67, Violetstraat, 67, Antwerpen

Vraagt bij Roelants, St-Pieterstraat en aan al onze dragers, een
Prachtige Photographie
van de
HOOFDKERK VAN REIMS
aan 10 centiemen

BERICHT
aan de dragers van loten van - Antwerpen 1887 en 1903 -
De personen welke voorschotten verlangen op deze loten kunnen zich wenden tot het huis
EDGARD SELENS
WISSELAGENT
51, Vestingstraat, (Nabij de Hoofdstatie)
tusschen 10-12 u. voormiddag
Elk huisgezin zal tegen borgstelling van **5 Loten Antwerpen 1887 of 1913** *eene leening kunnen aangaan van* **TWEE HONDERD FRANK** *zegge veertig frank per lot, voor een termijn van drie maanden mits een interest van* 5 ten honderd 's jaars of 50 centiemen per lot en per 3 maanden
Nadere inlichtingen kunnen bij het voornoemd huis bekomen worden

DRUKKERIJ en PUBLICITEIT
FLOR BURTON
(Naamlooze Maatschappij)
Korte Nieuwstraat, 28, Antwerpen
AANKONDIGINGEN IN ALLE DAGBLADEN
Daar wij ons personeel behouden hebben is het ons mogelijk, in normalen tijd, alle gewoon- en prachtuitgaven, boeken, tijdschriften, administratiewerken, dagbladen, enz. te leveren aan de gewone prijzen.

Mariën's Phospho-Chocolatine
Vraagt overal dit smakelijk en licht verteerbaar
KINDERVOEDSEL
GEEFT AAN ZIEKELIJKE KINDEREN DE GEZONDHEID EN DE LEVENSKRACHT
De kilo fr. 3.00. — In doozen van 0.30, 0.75 en 1.50

MARIËN'S PHOSPHO-CHOCOLATINE
DEPOTS : Engelsche Apotheek, Falconplein, 35-37; Apotheek, Lange Koepoortstraat, 24-26; Apotheek De Beul, Lange Nieuwstraat; Breedenraedt, Charlottalei; Apotheek De Walvisch, Diepestraat; Apotheek De Praeter, Lange Beeldekensstraat : Volksapotheek, Kievitstraat; Van Tenten, Zurenborgstraat.

VERLOREN

in statie te Temsche, Woensdag 23 l.l. rond 4 u. namidd. lederen portefeuille inh. depeche Anthonie en wissel op Petrus Roose, geendoss. op van Borm, ruim 5,500 fr. Ter. bezorgen tegen belooning 500 fr. Van Borm, Veldstr. Temsche 20810

VERLOREN

Eene kashoudster heeft Zaterdag rond 3 1/2 uren zwart zijde beursje verloren op de Voddemarkt met 380 fr., waarvan 360 fr. bankbiljetten, waarvan nummers bekend zijn, terug te brengen tegen goede belooning. 17 Brouwerijstr. Zurenborg. 20825

VERLOREN

Plastron met gouden cravatspeld met diamant, in vorm van klaverblad. Terug te brengen tegen belooning, Vrijheidstr. 10. 20835

Gevr. bekw. **meid** voor alle werk, goed loon, St-Pietersvliet 5. 20807

Gevr. **meid** vr alle werk geen wasch. Aanbieden voor 3 uren. Egmontstr., 50. 20824

Gevr. **meid** 18-20 j., alle werk, thuis slapen, 17 Volkstraat. 20823

Gevr. **meid** vr alle werk Dambruggestr. 24. 20849

Gevr. **klakkenmakers** bij Janssens, Nosestr. 5. 20847

Spoedig gevr. **juffer** vr café en een weinig huisw., goed loon, Groendalstr. 22, bij de Meir. 20827

Spoedig gevr. **meisje** vr café, thuis slapen, lge Beeldekensstr. 220. 20834

On dem. **femme à jour**, Onée, parl. fr., sachant bien nettoyer, de 7 à 12 h. 20 fr. gages, rue du Brabant 1 (Banque). 20839

Gevr. deft. **meisje** vr alle werk, geen wasch, in post slapen, 15 Ploegstr. 20837

Gevr. **meisje** vr café en weinig huisw. Begaerdengang 1. 20828

Gevr. deft. stil **meisje**, 16 tot 17 j. een weinig kunn. kuischen, Aanbieden Ambtmanstr. 2 20829

Gevr. jong **meisje**, om in het huish. te helpen lge Beeldekensstr. 119. 20833

Gevr. **meisje** voor licht huisw. en café, 25 Oudaenstr. nabij de Kammenstr. 20843

Gevr. deft. **meisje** vr alle werk en keuken, 24 Van Kruyckenburgstraat Berchem. 20842

Gevr. **brander**, goede getuigschr. Zich aan te bieden Kattenberg, 53, Borgerhout. 20805

Goede Kleermaker
Gevr. voor het herstellen van soldatenkleeren. Zich aanbieden Gasthuis Burnyeat, 1, Rouensche kaai. 123

Wij verzoeken de personen welke op aankondigingen schrijven het NUMMER der aankondiging op den omslag van den brief te willen herhalen.

COIFFEUR

Gevr. bekw. halve gast, goed kunn. haarsnijden en scheeren, Eggestr. 3, Oude God. 20817

BURGERLIJK HUWELIJK

Heer van gezetten ouderdom met 2 kl. kinderen en vaste positie, verl. in kennis te komen met juffer of weduwe. Schr. B.D.W. bur. Nieuwe Gazet. 20809

HUWELIJK

Deftig weduwnaar, 30 j. met 1 kind, hebb. schoone broodwinning thuis, verl. huwelijk met braaf meisje of weduwe, ongeveer zelfde ouderdom. Schr. H. 3, bur. Nieuwe Gazet. 20811

AANVRAGEN VAN PLAATSEN

aan 50 centiemen
enkel voor den WERKENDEN STAND
De annoncen verschijnen 3 dagen. Bureelen open van 9 tot 6 uur.

Deft. meid 35 j. vr. pl. bij heer of dame, in keuken en huisw. bekw. de Brunstr. 66. 20802

Jonge weduwe vr. posten, wasch of kuisch, vr heel of half dagen, of per maand, St-Bernardsche steenweg, 134, Hoboken. 20800.

Jeune fille, parl. fr. fl., désire place à tout faire, conn. cuisine bourg., rue de Bruxelles 5. 20804

Meisje vr. post, kenn. keuken en ook wasch, thuis slapen, van 5 tot 5 uren, weinig winnen. D. Deurnestraat 19. 20813

Deft. werkvrouw vr. posten vr wasch of kuisch L.B. Geuzenstr. 2, op 't eerste. 20815

Vrouw vraagt post voor de wasch, Viaduc Dam 122. 20816

Meisje vr. pl. vr 4 of 5 dagen pr week, 4, Groote Dokstr. t/s. 20821

Jonge vrouw vr. naaiwerk. R. S. Parochiaanstr. 10. 20822

Dlle sténo-dactylo dem. place, A. M. Rue des Pinsons, 21. 20812

Deft. juffer bekend met eng. taal, vr. pl. in buffet of deftig café, Houwerstr. 16. 20820

Deft. meisje, 14-15 j. vr. pl. om in klein huish. te helpen of met klein kind om te gaan, Luikstraat, 3, Zuid. 20826

Jonge weduwe vr. posten vr wasch of kuisch vr heel of half dagen of per maand, Everdystr. 2. 20846

Ste kleermaakster verl. werk in posten. J.M., Constitutiestr. 9. 20845

Deft. meisje 30 j. vr. post vr bovenmeid, fille de quartier of meid vr alle werk, geen wasch. 38 Hofterbekestr. 20838

Deft. meisje vr. post vr alle dagen, St-Amandusstr. 9. 20830

Deft. vrouw vr. posten vr heel of half dagen, alle werk, Kloosterstr. 38 20831

Deft. meisje kunn. alle werk en burgerskeuken, vr. post vr alle dagen. J.V.S. lge Beeldekensstr. 93. 20836

Deft. werkvrouw vr. post vr alle werk, heel of half dagen, Ch. D. Van Urselstr. 15. 20840

Deft. werkvrouw vraagt posten vr heel of half dagen te wasschen en te kuischen. Pijlstr. 2 t/s. 20844

Vrouw vr. posten voor wasch en kuisch, 2 dagen per week, kte Van Bloerstr. 12. 20841

Jonge gedipl. klerk, 19 j. fr. vl., vr. pl. in bank of handelshuis. Schr. J. V.T. bur. Nieuwe Gazet 20785

Jonggehuwd man 26 j. goede getuigschr. spr. fr. en vl. vr. pl. als koetsier, camionneur of derg. Lamorinièrestr. 92. 20734

De kleine aankondigingen moeten VOORAF BETAALD worden

TE HUREN

kwartiers, kamers, appartementen, gemeubeld en ongemeubeld vr den duur van van oorlog, billijke prijzen. Bevr. Merodepl. 6, Berchem, van 10 tot 12 u. a957

TE HUREN

Groot kwartier, water en W.C. boven. Leopold de Waelstr. 2. Bevr. op het 1ste. a956

TE HUREN

In gesloten huis, kwartier op 1e, 3 3pl. overdekte kor, water, gaz, W. dekte koer, water, gaz, W. C. ingemaakte kas, kelfr. Kattenbergstraat, 91. a840

TE HUREN

tegen 1 Oktober, schoon kwartier op het 1e, 5 pl. met balcon, water en W. C. boven. Te zien van 10 tot 12 en van 2 tot 5 u. Brabantstr. 5, (nabij de Louisastr.). 20767

TE HUREN

Gemeubeld kwartier, salon met slaapkamer of keuken met slaapkamer. De Bomstr. 43. a962

OVER TE NEMEN

Uit oorzaak van spoedig vertrek, de van oudsgekende Konijnepijp, 11, Kerkstr. 11. 20803

OUDE GAZETTEN

te koop, voordeelige voorwaarden, Reynders straat, 3 123

SPOEDIG

Een ware occasie, uit oorzaak van gedwongen vertrek, goed gekal. kruideniers- en witgoedwinkel over te nemen, klein huur. Adres bur. Nieuwe Gazet. 20818

REMEDIE van Dokter CARLOS
geneest alle onregelmatige en pijnelijke maandstonden op zending der uiteggings notice tegn 0.10. Zuidvolksapotheek, Brederodestr., 126, Antwerpen. 2129

GROOTSTE INKOOPHUIS van oud 20770
KLEERGOED en MEUBELEN
S. BARON
Pelikaanstraat, 15.
ARCADE
Een postkaart volstaat.

Wereldrecord
van echte engelsche ijzer bedden in alle kleur, models en prijs. In den Wolmolen, Hoogstr. 15. a959

IN 'T BEDDEN FABRIEK
Hoogstr., 15, daar alleen vindt men een bed, peul 2 kussens, sam. 15 fr., ook windharen en kappoke bedden, alles gewaarborgd. a958

Inkoop en Verkoop
Alle soorten van meubelen, eet- en slaapkamers, pianos, beddebakken, beddengoed en naaimachienen, lge Dijkstr. 92, t/s. a955

INKOOP HUIS
Voor oud goud, zilver, platina brillant betaal ik de koerspr. Vr oude juweelen en valsche tanden betaal ik het model extra. Pelikaanstr. 126, a960

INKOOP
van oud goud en zilver, juweelen en diamant, aan den hoogst. pr., 7, St-Vincentiusstr., nabij Lge Leemstr., gesl. huis a961

V. Tongerloo, drukk.-uitg. Molenstr. 71, Mortsel